

Kolokviji na Rudjeru

Prevođenje u zvanja – korak naprijed
ili dva koraka natrag?

knjižničari u sustavu znanosti i visoke naobrazbe

- okruženje
- položaj
- zadaće
- stručnost – zahtjevi i praksa
- napredovanje – stanje i mogućnosti

znanstveno/akademsko okruženje

■ opći uvjeti na sveučilištu

- dokaz o savladavanju znanja iz matičnog područja (diploma, znanstveni stupnjevi, licence, nagrade ...)
- nastavna sposobnost
- znanstvena sposobnost
- sveučilišne aktivnosti
- imperativ stalnog napredovanja

knjižničari u sustavu z/vu

- izolirani pojedinci ili prepoznatljiva skupina profesionalaca
- dosadašnja praksa ulaska u struku
- in-site training
- znanstvena aktivnost?
- djelovanje u sveučilišnoj zajednici – klub?
- trajna izobrazba
- doprinos integritetu sveučilišta (nediskriminatorni pristup, ideja multikulturalnosti, ...)

prevođenje u zvanja - svrha

- usklađivanje statusa i zvanja knjižničnog osoblja prema Zakonu o knjižnicama (NN 76/1997);
- pravično ujednačavanje statusa knjižničnog osoblja sa statusom ostalog stručnog osoblja iste stručne spreme u sustavima znanosti i visoke naobrazbe;
- poticanje knjižničnog osoblja na napredovanja u zvanju poradi modernizacije knjižničnog poslovanja i pružanja kvalitetnijih usluga na hrvatskim visokim učilištima te optimalnog korištenja ljudskih

ciljevi

- uspostaviti ljestvicu zvanja koja odgovara zakonskim odredbama glede potrebne stručne spreme
- predložiti fleksibilnu ljestvicu zvanja kao osnovu za pregovore o pravičnijem razvrstavanju knjižničnog osoblja u sustavu visoke naobrazbe te za moguće preinake slijedom novih zakonskih propisa, a koja će moći prihvatiti razne vrste stručnosti potrebne za uspješno djelovanje knjižnica u sustavima znanosti i visoke naobrazbe;

ciljevi – nastavak ...

- odrediti uvjete za postavljanje i ostanak u određenom zvanju, te za napredovanje u više zvanje (povezano s prijedlogom Modela permanentog obrazovanja knjižničnog osoblja u sustavu znanosti i visoke naobrazbe);
- usuglasiti predviđene ljestvice zvanja s mogućnošću osiguranja u tu svrhu predviđenih financijskih sredstava;
- usuglasiti predviđene ljestvice s novim standardom za knjižnice iz sustava visoke naobrazbe.

stanje do 2001.

- prema Kolektivnom ugovoru koji su potpisali Ministarstvo znanosti i tehnologije i Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, u Zagrebu, 8. prosinca 1998., zaposlenici u knjižnicama u sustavu znanosti visoke naobrazbe razvrstani su samo u tri platna razreda, po jedan za višu i visoku stručnu spremu te jedan razred za više zvanje

primjeri

- diplomirani knjižničari koji su voditelji knjižnica razvrstavaju od 14. do 9. platnog razreda,
- osoblje s višom stručnom spremom od 16. čak do 9. platnog razreda,
- osoblje sa srednjom stručnom spremom od 23. do 14. platnog razreda, tako da je ponegdje u nižem platnom razredu od osoblja s visokom stručnom spremom.

prijedlozi s obzirom na platne razrede iz Kolektivnog

- viši bibliotekar – treba se prevesti kao: viši knjižničar.
  - zaposlenici trebaju podastrijeti dokaz o izboru u zvanje višeg bibliotekara (prema Zakonu o bibliotečnoj djelatnosti i bibliotekama iz 1973.) odnosno višeg knjižničara (prema Zakonu o knjižnicama iz 1997.) Bez uvjerenja o izboru razvrstavanje u to zvanje nije u skladu sa Zakonom.

prijedlozi – nastavak ...

- bibliotekar-specijalist – treba se prevesti kao: diplomirani knjižničar
  - zaposlenici moraju posjedovati diplomu o završenom četverogodišnjem studiju informacijskih znanosti – smjer bibliotekarstvo, ili završen dvogodišnji dopunski studij bibliotekarstva (redovni ili izvanredni) uz koji drugi fakultetski studij, ili, nakon završenog osnovnog studija i godinu dana pripravničkog staža, položen stručni ispit za zvanje bibliotekara do 17. listopada 1997. godine.

prijedlozi – nastavak ...

- viši knjižničar II vrste zvanja – treba se prevesti kao: knjižničar.
  - zaposlenici moraju imati završenu višu školu i položen stručni ispit za višeg knjižničara (prema Zakonu iz 1993.), odnosno za knjižničara (prema Zakonu iz 1997.)

analiza stanja

- na Sveučilištu u Zagrebu u knjižnicama je zaposleno ukupno 129 osoba, od toga:
  - 2 dr. sc.,
  - 2 viša knjižničara,
  - 11 mr. sc.,
  - 81 s VSS,
  - 8 s VŠS i
  - 25 sa SSS

(69 sa stručnim zvanjima - 53,5%, 60 bez – 46,5%).

kako zadržati stečena zvanja i napredovanje u viša zvanja

- dva moguća načina da se u odnosu na postojeće zakonske odredbe, dužnosti i ovlasti Ministarstva znanosti i tehnologije i Kolektivni ugovor sustavno prati odnosno potiče napredovanje knjižničarskih djelatnika u sustavu znanosti i visoke naobrazbe, pa je potrebno odlučiti se za jedan ili drugi pristup:

prvi način...

- napredovanje s obzirom na vrijeme provedeno u određenom zvanju kada se za prijelaz u više stručno zvanje zahtijeva poštivanje bodovnog sustava za provjeru odnosno izbor u odgovarajuće više stručno zvanje.

razlozi ZA

- viši stupanj motivacije za stalno stručno usavršavanje djelatnika,
- poticanje da se objavljuju stručni radovi odnosno sustavno prate i usvajaju nove tehnike i metode
- uloženi se trud djelatnika vrednuje višim zvanjem a time i višim platnim razredom.
- taj je pristup u izravnoj vezi s Modelom permanentnog obrazovanja i Pravilnikom o izborima u viša knjižničarska zvanja, a kao orijentacijsku shemu uzeo je tada važeći Kolektivni ugovor

razlozi PROTIV ili što drugi trebaju

- neuvažavanje stava struke
- nefleksibilnost sadašnjeg sustava
- jaki lobiji vs slabog knjižničarskog lobija
- drugi???

drugi način

- **Napredovanje temeljem ukupnoga radnog staža**
- ovaj pristup nedovoljno poticajan, ali i moguć izbor za unaprijed utvrđeno prijelazno razdoblje

prijedlozi

- VIII.
- 4,20
- gl. tajnik fakulteta ili instituta

- **knjižničarski savjetnik**
- **Obavezno unijeti!**
- do V.
- do VI. odnosno do VII.

nastavak

- X.
- 3,80
- viši lektor
- šef financ. službe
- viši knjižničar
- **iz XI. promaknuti u X.**
- do VII.
- do VIII. odnosno
- do IX.

nastavak

- XIV.
- 3,04
- voditelj računovodstva, ureda, tehničke službe, laboratorija - II vrste zvanja
- sadašnji bibliotekar specijalist – treba promijeniti: diplomirani knjižničar s položenim stručnim ispitom
- (isto za dipl. informatologa, sistem inženjera)

nastavak

- XV.
- 2,87
- mlađi asistent, znanstveni novak, stručni suradnik, VSS (voditelj računovodstva, ureda, tehničke službe, laboratorija - III. vrste zvanja)
- diplomirani knjižničar bez stručnog ispita - diplomirani informatolog/sistem inženjer
- do X.
- do XIV.
- do XII.

nastavak

- XVI.
- 2,70
- voditelj odsjeka u računovodstvu, uredu, teh. službi, laboratoriju - II vrste zvanja / glavni knjigovođa II. vrste zvanja / voditelj ustrojbn. jedinice II vrste zvanja / voditelj poslova dodiplomske i poslijedipl. nastave II vrste zvanja/ voditelj radionice II vrste zvanja
- knjižničar s položenim stručnim ispitom
- do XIII.
- do XV.

nastavak

- XVII.
- 2,53
- voditelj odsjeka u računovodstvu, uredu, tehn. službi, laboratoriju - III vrste zvanja /poslovi financ. knjig. II vrste zvanja /tajnički poslovi u uredu rektora, dekana, ravnatelja / stručni referent II vrste zvanja / viši tehn. II vrste zvanja /viši laborant II vrste zvanja
- knjižničar bez položenog stručnog ispita
- (sada: viši knjižničar II. vrste zvanja)
- do XIV.
- do XVI.

nastavak

- XVIII.
- 2,36
- voditelj odjeljka i drugi voditelji III vrste zvanja/gl. knjigovođa III vrste zvanja/ostali računov. poslovi III vrste zvanja/namještenici III vrste zvanja za koje školovanje traje 5 godina/tajnički poslovi zavoda, katedri ili službi III vrste zvanja/laborant, tehn. suradnik II vrste zvanja/ostali poslovi II vrste zvanja/samostalni laborant, samostalni tehničar III vrste zvanja
- Obavezno unijeti!
- **pomoćni knjižničar sa stručnim ispitom**
- do XV.
- do VI.

nastavak

- XX.
- 2.02
- laborant, tehničar III. vrste zvanja / namještenici III vrste zvanja - školovanje 4 god.
- **Obavezno unijeti!**
- pomoćni knjižničar bez stručnog ispita
- do XVII.
- do XIX.

prijedlozi za uvođenje novih stručnih zvanja odnosno profila

- uz postojeća zvanja
  - viši pomoćni knjižničar, u koje se zvanje pomoćni knjižničar izabire nakon dodatne izobrazbe i savladanih programa stalnog stručnog usavršavanja
  - knjižničar I. vrste zvanja, u koje se zvanje knjižničar izabire nakon dodatne izobrazbe i savladanih programa stalnog stručnog usavršavanja

nastavak

- diplomirani knjižničar (diplomirani bibliotekar) i profesor informatologije-bibliotekar nakon položenog stručnog ispita i savladanog programa stalnog stručnog usavršavanja mogu se izabrati u zvanje knjižničar (bibliotekar) specijalist

ili

- nakon završenog postdiplomskog stručnog studija u zvanje magistar bibliotekarstva

nastavak

- prema odredbama Pravilnika o izboru u viša knjižničarska zvanja, nakon stjecanja naziva knjižničar (bibliotekar) specijalist odnosno magistar bibliotekarstva ili magistar informacijskih znanosti (znanstveni postdiplomski studij) te savladanog programa stalnog stručnog usavršavanja, zaposlenik se može izabrati u više zvanje viši knjižničar a zatim još, prema istom Pravilniku u zvanje knjižničarski savjetnik

dakle:

- **pomoćni knjižničar,**
  - viši pomoćni knjižničar
- **knjižničar,**
  - knjižničar I. vrste zvanja
- **diplomirani knjižničar,**
  - diplomirani knjižničar-specijalist odnosno knjižničar-specijalist (odnosno magisterij na stručnom poslijediplomskom studiju)
- **viši knjižničar** (odnosno magisterij na znanstvenom poslijediplomskom studiju)
- **knjižničarski savjetnik** (odnosno doktorat iz informacijskih znanosti)

ljetno 2001.

čemu sav trud??

a kako dalje?